

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
AĞAÇLANDIRMA VE EROZYON KONTROLU
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Fidanlık ve Tohum İşleri Dairesi Başkanlığı

SAYI : B.18.0.AGM.0.05.01./

../11/2003

KONU: Tüplü Fidan Üretimi

TAMİM NO:2
TASNİF NO: V-1200
BÜTÜN TEŞKİLATA

Bilindiği gibi, kurak ve yarı kurak mntika ağaçlandırmaları ve erozyon kontrolu çalışmalarında, başarı oranı yüksek olan tüplü fidan üretimine büyük önem verilmektedir.

Ancak, tüplü fidanların maliyetinin, çıplak köklü fidanlara göre daha yüksek olması, özel bir teknik ve dikkat gerektirmesi sebebiyle önceden bazı hazırlıkların yapılması zaruri görülmektedir.

Bu bakımdan, daha kaliteli tüplü fidan üretimini temin için aşağıdaki hususlara aynen uyulacaktır.

1- Fidanlıklarımızda bugüne kadar uygulanmakta olan polietilen torbalarda tüplü fidan üretimi yerine, sert plastik (Enso-pot tipi, Ayık tipi v.b) kaplarda tüplü fidan üretimine geçilecektir.

2- Her fidanlık, tüplü fidan üretim programını tam olarak gerçekleştirme üzere, ekimlerden önce, yaz aylarında ve sonbaharda tüp dolgu materyali ile gerekli malzemeleri ve yastıkları hazırlayacaktır.

3- Tüp yastıkları ekli kroki ve bilgilere göre hazırlanacaktır. (Ek. 1-2)

4- Tüplü fidan üretiminde kullanılacak kapların şekli ve ebatları Merkezce belirlenerek, ayrıca bildirilecektir.

5- Tüp dolgu materyali olarak turba ve belirli bir süre olgunlaştırıldıktan sonra çam kabuğu, kaba talaş, mısır kompostu, arpa sapı, çeltik sapı ve kapçığı, pancar küspesi, pamuk küspesi, ibre ve yaprak humusu, yarfıstığı kabuğu, çay ve tütün fabrikaları artıkları gibi yörenin durumuna göre kolay temin edilebilecek organik maddeler karıştırılarak kullanılacaktır.

(Örnek: Turba 4/10, çam kabuğu 3/10, granit toprağı 2/10, perlit 1/10 gibi karışımlar ile deneme üretimleri yapılarak, sonuçları Merkezce bildirilecektir.)

Fidanlığa taşımadan önce t p dolgu materyali olarak kullanılacak malzemelerin mutlaka analizleri yaptırılacak ve karışım oranları konusunda Eskişehir Orman Toprak Laboratuvarı Müdürlüğünün görüşü alınacaktır.

6- İbrelili tohumlar, tüpe ekilmeden önce kuş zararına karşı Pomarsol forte ve al mine tozu ile ilalanacaktır.

7- Tüpe ekimlerde, her tüpe 2 veya 3 adetten fazla tohum ekilmeyecektir. Bu miktar, fidan türlerine göre ekim programlarında belirtildi ise aynen uygulanacaktır.

8- Tüplü fidan üretiminde, tohumların üzeri kireç ihtiva etmeyen granit kumu, dere kumu (dişli kum, kaba kum) gibi örtü malzemeleriyle kapatılacaktır.

9- Kapatma materyalinin kalınlığı, tohum boyunun bir mislinden fazla olmayacaktır. Aksi takdirde imlenmeler çok g  olacak ve az havalanma sebebiyle damping-off mantarını teşvik edecektir.

10- Tüpler, tepsisiyle (Enso tipi) veya kasasıyla (Ayık tipi) birlikte kafes tel veya ince demirler üzerinde askıya alınacaktır. Böylece fidan köklerinin hava boşluğu sebebiyle tabii budanması sağlanacaktır.

11- Tüplü fidan üretiminde sulama; sisleme veya ince p lverizasyon şeklinde yapılacaktır.

12- Tüplerde imlenen tohumlardan meydana gelen fidanlar belirli bir süre sonra teklenecektir.

13- Aėaç türlerinin biyolojik özelliklerine göre, tüplü fidanların üzeri % 25-50 oranında bir süre g lgelenecektir.

14- Ekimleri müteakip tür, orijin ve miktarlar itibariyle sonuçlar Merkeze hemen bildirilecektir.

15- Tüplü fidan üretiminde yukarıda açıklanan hususlara aynen uyulacak ve herhangi bir darboğaza düşülmesi halinde zamanında Merkeze bilgi verilecektir.

Gereėini önemle rica ederim.

TÜPLÜ FİDAN YASTIKLARININ HAZIRLANMASINA İLİŞKİN NOT

1- Tüplü fidan yastıklarının tabanı % 1-2 meyilli olacaktır.

2- Yastıkların ortasına gelecek şekilde 20 cm. derinliğinde drenaj kanalları açılacaktır. Bu kanallara kaba çakıl döşenecektir. Böylece yastıkların arasında biriken suyun drenajı sağlanacaktır.

3- Drenaj kanallarını ve tüplü fidan yastıklarını içine alacak şekilde tabana iki katlı polietilen örtü serilecektir.

4- Tüplü fidan yastıklarının genişliği 120 cm, yastık yollarının genişliği ise 20 cm. olacaktır.

5- Yastık yollarına briket döşenecektir.

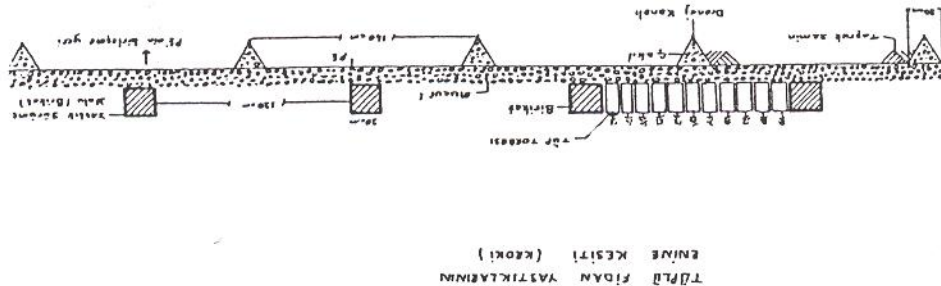
6- Polietilen örtünün üzerine (4) numara asfalt mucuru, ortalama olarak 6-8 cm. kalınlığında serilecektir.

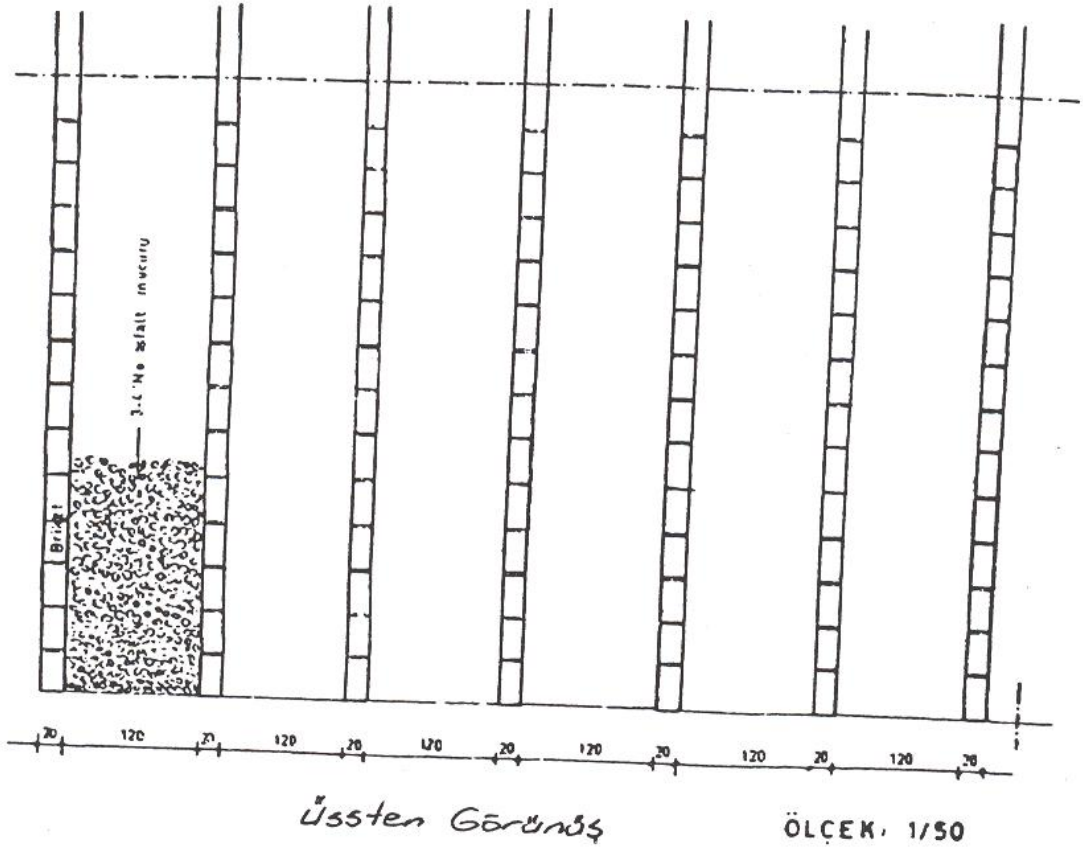
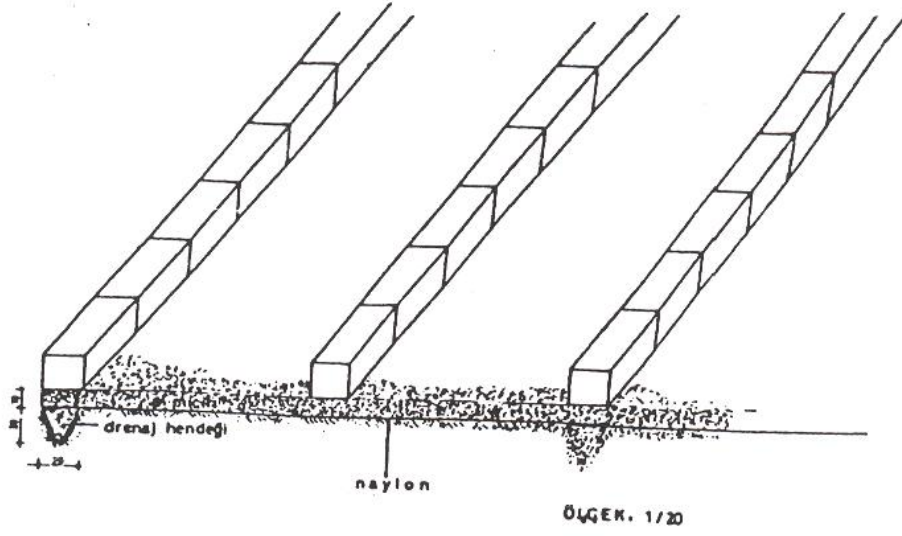
7- Mucurun üzerine spencer tipi tüplerin kasaları veya polietilen torbalar yerleştirilecektir.

Bu Sistem ile

- Tüp yastıklarının tabanından yabancı otların çıkmasına mani olunacaktır.
- Tüplerin altına döşenen 6-8 cm. kalınlığındaki mucur tabakası tabanda su birikmesini önleyecektir.
- Tüplerden dışarı çıkan fidan kökleri toprağa ulaşmadan kuruyacağından, fidanlarda daha fazla saçak kök oluşacaktır. Ayrıca fidan sökümü daha kolay olacaktır.

TÜPLÜ FİDAN YASTIKLARININ ENİNE KESİTİ (KROKİ)

ÜSTTEN GÖRÜNÜŞ

